

YÖNETİCİLER İÇİN BİLANÇO OKUMA,
DEĞERLENDİRME, MALİ ANALİZ, FİNANSAL
RAPORLAMA STANDARTLARI VE DENETİM
TEKNİKLERİ

FİNANS YÖNETİMİ

Sunan: SARA BİSA

TEK DÜZEN HESAP PLANI

- Muhasebe işlemlerinin kaydedilmesinde kullanılan, belirli bir sisteme göre hazırlanmış hesapların yer aldığı listeye tek düzen hesap planı denir.
- Türkiye'de bilanço esasına göre defter tutan tüm işletmeler, 1 Ocak 1994 tarihinden itibaren yürürlüğe konan tek düzen hesap planını uygulamak zorundadırlar.
- Hesap planındaki kodlar ve hesaplar değiştirilemez, fakat işletmeler istediği hesapları seçip muhasebe kayıtlarında kullanabilirler.

TEK DÜZEN HESAP PLANI

- 1 DÖNEN VARLIKLAR
- 2 DURAN VARLIKLAR
- 3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
- 4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
- 5 ÖZKAYNAKLAR
- 6 GELİR TABLOSU HESAPLARI
- 7 MALİYET HESAPLARI
- 9 NAZIM HESAPLAR

BİLANÇO NEDİR?

- BİLANÇO , işletmenin varlıklarını ve kaynaklarını gösteren mali tablodur.
- Bilanço, bir işletmenin belirli bir tarihte sahip olduğu varlıkları ve bu varlıkların sağlanmış olduğu kaynakları gösteren bir mali tablodur.
- Varlıklar **Dönen ve Duran Varlıklar**
- Yükümlülükler ise **Kısa vadeli ve Uzun Vadeli Kaynaklar (Yükümlülükler)**

BİLANÇO HESAPLARI

VARLIKLAR

- 1 Dönen Varlıklar
- 2 Duran Varlıklar

KAYNAKLAR

- 3 Kısa Vadeli Yabancı K.
- 4 Uzun Vadeli Yabancı K.
- 5 Özkaynaklar

HESAP GRUPLARI

1 DÖNEN VARLIKLAR

- 10 Hazır Değerler
- 11 Menkul Kıymetler
- 12 Ticari Alacaklar
- 13 Diğer Alacaklar
- 14
- 15 Stoklar
- 16
- 17
- 18 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
- 19 Diğer Dönen Varlıklar

HESAP GRUPLARI

2 DURAN VARLIKLAR

- 20
- 21
- 22 Ticari Alacaklar
- 23 Diğer Alacaklar
- 24 Mali Duran Varlıklar
- 25 Maddi Duran Varlıklar
- 26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- 27 Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar
- 28 Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
- 29 Diğer Duran Varlıklar

HESAP GRUPLARI

3 KISA VADELİ YABANCI KAY.

- 30 Mali Borçlar
- 31
- 32 Ticari Borçlar
- 33 Diğer Borçlar
- 34 Alınan Avanslar
- 35
- 36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler
- 37 Borç ve Gider Karşılıkları
- 38 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkuk.
- 39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

HESAP GRUPLARI

4 UZUN VADELİ YABANCI KAY.

- 40 Mali Borçlar
- 41
- 42 Ticari Borçlar
- 43 Diğer Borçlar
- 44 Alınan Avanslar
- 45
- 46
- 47 Borç ve Gider Karşılıkları
- 48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakku.
- 49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

HESAP GRUPLARI

5 ÖZKAYNAKLAR

- 50 Ödenmiş Sermaye
- 51
- 52 Sermaye Yedekleri
- 53
- 54 Kar Yedekleri
- 55
- 56
- 57 Geçmiş Yıllar Karları
- 58 Geçmiş Yıllar Zararları
- 59 Dönem Net Karı (Zararı)

6 GELİR TABLOSU HESAPLARI

- 60 Brüt Satışlar
- 61 Satış İndirimleri (-)
- 62 Satışların Maliyeti (-)
- 63 Faaliyet Giderleri (-)
- 64 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar
- 65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)
- 66 Finansman Giderleri (-)
- 67 Olağandışı Gelir ve Karlar
- 68 Olağandışı Gider ve Zararlar (-)
- 69 Dönem Net Karı (Zararı)

GELİR TABLOSU HESAPLARI

7 MALİYET HESAPLARI

- 70 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesapları
- 71 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 72 Direkt İşçilik Giderleri
- 73 Genel Üretim Giderleri
- 74 Hizmet Üretim Maliyeti
- 75 Araştırma ve Geliştirme Giderleri
- 76 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri
- 77 Genel Yönetim Giderleri
- 78 Finansman Giderleri

GELİR TABLOSU HESAPLARI

79 GİDER ÇEŞİTLERİ

- 790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 791 İşçi Ücret ve Giderleri
- 792 Memur Ücret ve Giderleri
- 793 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- 794 Çeşitli Giderler
- 795 Vergi Resim ve Harçlar
- 796 Amortismanlar ve Tükenme Payları
- 797 Finansman Giderleri
- 798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesapları
- 799 Üretim Maliyet

9 NAZIM HESAPLAR

- **Nazım Hesaplar** bir işletmenin alacağı, borcu ve varlıkları ile ilgili olmayan, ancak bunların açıklanması için kullanılmak üzere Muhasebe Planında bulunan ana hesaptır.
- Tekdüzen Hesap Planında bulunan hesaplar, işletmelerin varlıkları ile borçları ve özkaynaklarını göstermektedir. Ancak bu hesapların içinde bulunan bazılarının içeriğinin açıklanmasına ihtiyaç vardır.
- İşletmenin döviz kasasında görünen Türk Lirasının ne kadar ve ne cinsten dövize karşılık geldiği,
- verilen teminat mektuplarının detayları,
- yatırım indirimine ilişkin bilgiler,
Nazım Hesaplarda takip edilmektedir.

BİLANÇO

Bilançolar, şirketlerin

- 31 Mart
- 30 Haziran,
- 30 Eylül
- 31 Aralık

hazırlamakla ve yayınlamakla yükümlü oldukları, hazırlandığı tarih itibarıyla ilgili işletmenin bir PORTRESİNİ çizerek **mali yapısı** hakkında bilgi vermekte olan, muhasebe dilinde "t tablosu" olarak da adlandırılan tablolardır.

BİLANÇO

- Bilançolarda temel eşitlik veya ana denklem şu şekildedir:

$$\text{Varlıklar} = \text{Borçlar} + \text{Öz Sermaye}$$

- Şirketlerin sahip olduğu tüm "Varlıklar ve Hakettikleri Tutarlar"ın kaydedildiği Aktifler kısmı (bilançonun sol tarafı) ile
- Şirketlerin sağlamış oldukları "Kaynaklar"ın kaydedildiği Pasifler kısmıdır (bilançonun sağ tarafı).

GELİR TABLOSU

- Gelir tablosu, işletmenin belli bir dönemde elde ettiği tüm gelirler ile aynı dönemde katlandığı bütün maliyet ve giderleri ve bunların sonucunda işletmenin elde ettiği dönem net kârı veya zararını gösteren bir tablodur.
- Gelir tablosu finansal analize elverişli olarak rapor tipinde düzenlenmiştir.

GELİR TABLOSU

- Süreklilik gösteren ve göstermeyen gelir ve giderler; olağan gelir ve kârlar, olağan gider ve zararlar, olağandışı gelir ve kârlar ve olağandışı gider ve zararlar olarak ayrı gruplar şeklinde gösterilmiştir.
- Finansman giderleri ayrı bir gruptur.
- Gelir tablosunda yer alan kalemler arasında mahsup yapılamaz.
- Tabloda "Diğer" başlığı altında yer alan bir kalemin tutarının ait olduğu grubun toplam tutarının % 20 sini aşması durumunda bu kalem ayrı bir başlık altında gösterilir.
- Tutarı olmayan kalemler gelir tablosunda yer almaz.

GELİR TABLOSU

BRÜT SATIŞLAR

SATIŞTAN İNDİRİMLER (-)

NET SATIŞLAR

SATIŞLARIN MALİYETİ (-)

BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI

FAALİYET GİDERLERİ (-)

- *ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ*
- *PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ*
- *GENEL YÖNETİM GİDERLERİ*

FAALİYET KAR VEYA ZARARI

**DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE
KARLAR**

GELİR TABLOSU

DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)

FINANSMAN GİDERLERİ (-)

OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR

OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR

OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)

DÖNEM KARI VEYA ZARARI

DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞ. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER KARŞILIKLARI (-)

DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI

DİPNOTLAR:

GELİR TABLOSU

- Gelir tablosunda yer alan satışların maliyeti ayrı bir tabloda hesaplanarak gelir tablosunda yerine konur.
- Satışların Maliyeti Tablosu işletmenin dönem içindeki
 - *stok hareketlerini,*
 - *üretim maliyetini,*
 - *satılan mamul maliyetini,*
 - *satılan hizmet maliyetini* gösterir.
- Satışların maliyeti tablosu Gelir Tablosunun ekini oluşturur.

SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU

ÜRETİM MALİYETİ

Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Direkt İşçilik Giderleri

Genel Üretim Giderleri

Yarı mamul Kullanımı

- Dönembaşı Stok (+)
- Dönemsonu Stok (-)

SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU

ÜRETİLEN MAMUL MALİYETİ

Mamul Stoklarında Değişim

- Dönembaşı Stok (+)
- Dönemsonu Stok (-)

SATILAN MAMUL MALİYETİ

TİCARİ FAALİYET

- Dönembaşı Ticari Mallar Stoku (+)
- Dönem içi Alışlar (+)
- Dönemsonu Ticari Mallar (-)

SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ

SATILAN HİZMET MALİYETİ

SATIŞLARIN MALİYETİ

GELİR TABLOSU

- Gelir tablosunda
 - “Brüt satış kârı”,
 - “Faaliyet kârı”,
 - “Olağan kâr”,
 - “Vergiden önceki kâr”
 - “Vergiden sonraki net kâr” bölümleri vardır.
- İşletmenin vergiden sonraki net kârı bu aşamalardan geçerek hesaplanır.

ENA İŞL.31.12.20X1 GELİR TABLOSU

BRÜT SATIŞLAR	8.650.000
• YURT İÇİ SATIŞLAR	8.310.000
• DİĞER GELİRLER	340.000
SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	205.000
• SATIŞTAN İADELER	85.000
• SATIŞ İSKONTOLARI	120.000
NET SATIŞLAR	8.445.000
SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	7.040.000
• SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	7.040.000
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	1.405.000
FAALİYET GİDERLERİ (-)	743.000
• ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	236.000
• PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİD.	360.000
• GENEL YONETİM GİDERLERİ	147.000

ENA İŞL.31.12.20X1 GELİR TABLOSU

FAALİYET KARI VEYA ZARARI	662.000
OLAĞAN GELİR VE KARLAR	48.000
• FAİZ GELİRLERİ	48.000
OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	11,000
• KOMİSYON GİDERLERİ	6.000
• DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR	5.000
FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	52.000
• KISA VADELİ BORLANMA GİDERLERİ	52.000
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	647.000
OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	10.000
• DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	10.000
OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	17.000
• DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	17.000
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	640.000
DÖNEMKÂRI VERGİ VE DİĞ.YASALYÜK.KARŞILIĞI(-)	280.000
DONEM NET KARI	360.000

GELİR TABLOSU

- Dikkat edilirse, işletmenin brüt satış karı net satışlardan satılan malın maliyetinin düşülmesi ile bulunmuştur.
- Net Satışlar, toplam satış hasılatından varsa satış iade ve iskontolarının düşülmesiyle hesaplanmıştır.
- Brüt mal satış karından faaliyet giderleri çıkarılarak faaliyet karı hesaplanmıştır. İşletmenin olağan gelirlerinin ilavesi, olağan giderlerinin düşülmesi ile olağan kar veya zarar bulunmuştur.

GELİR TABLOSU

- İşletmenin esas faaliyeti dışındaki gelir ve giderlerinin olağan karına ilave edilmesi ve düşülmesi ile vergiden önceki kar (dönem karı) bulunmuş olur.
- İşletmenin tabi olduğu vergi oranına göre hesaplanan verginin bu tutardan düşülmesi ile de vergiden sonraki net kara (Dönem Net Karına) ulaşılmış olur.
- Gelir tablosunun bölümleri incelendiğinde, bir tüzel kişiliğin belirli bir döneme ait faaliyetleri ile ilgili detaylı bilgi edinmek ve hangi aşamada kâr veya zararda olduğunu tespit etmek mümkün olacaktır. Bu incelemelerde, şirketin faaliyette bulunduğu iş alanınının kârlı olup olmadığı, borç yükünün miktarı, geçmişten gelen başka yükümlülükleri olup olmadığını anlamak mümkün olabilecektir.

GELİR TABLOSU İLKELERİ

- Gelir tablosunun düzenlenmesinde Mali tablolar ilkeleri esas alınır. Bu tablonun düzenlenmesinde esas faaliyetlerden sağlanan gelir ile süreklilik gösteren diğer olağan faaliyetlerden sağlanan gelirler ve süreklilik göstermeyen olağan dışı gelirler ayrı ayrı gösterilir.

İşletmenin yıl içerisinde elde ettiği

- **GELİRLER** ; 6 ile başlayan gelir hspl. **ALACAĞINA**
- **GİDERLER** ise 7 ile başlayan gider hspl. **BORCUNA** yazılır.

GELİR TABLOSU İLKELERİ

- Gelir tablosunu düzenleyebilmemiz için dönem sonlarında:
 - Dönem sonu envanter işlemlerini tamamlarız. Sattığımız malların maliyet kaydını yaparız.
 - Gider hesapları, yansıtma hesapları kullanılarak 6 ile başlayan gelir tablosundaki ilgili gider hesaplarına aktarılarak kapatılır
- Tüm gelir ve gider hesapları 6 ile başlayan gelir tablosu hesaplarında toplandığında Gelir tablomuzu düzenleyebiliriz ya da bilgisayarda alabiliriz. Daha sonra da 6 ile başlayan tüm gelir ve gider hesapları 690- Dönem Kâr ve Zararına devredilerek kapatılır.

GELİR TABLOSU İLKELERİ

- Gelir tablosu ilkelerinin amacı: satışların, gelirlerin, satışlar maliyetinin, giderlerin, kâr ve zararlara ait hesapların ve belli dönemlere ait işletme faaliyeti sonuçlarının sınıflandırılmış ve gerçeğe uygun olarak gösterilmesini sağlamaktır.
- Bütün satışlar, gelir ve kârlar ile maliyet, gider ve zararlar brüt tutarları üzerinden gösterilir ve hiçbir satış, gelir ve kâr kalemi bir maliyet, gider ve zarar kalemi ile tamamen veya kısmen karşılaştırılmak suretiyle gelir tablosu kapsamından çıkarılamaz.

GELİR TABLOSU İLKELERİ

- Gerçekleşmemiş satışlar, gelir ve kârlar; gerçekleşmiş gibi veya gerçekleşenler gerçek tutarından fazla veya az gösterilmemelidir. Belli bir dönem veya dönemlerin gerçeğe uygun faaliyet sonuçlarını göstermek için, dönem veya dönemlerin başında ve sonunda doğru hesap kesimi işlemleri yapılmalıdır.
- Belli bir dönemin satışları ve gelirleri bunları elde etmek için yapılan satışların maliyeti ve giderleri ile karşılaştırılmalıdır. Belli bir dönem veya dönemlerin başında ve sonunda maliyet ve giderleri gerçeğe uygun olarak gösterebilmek için stoklarda, alacak ve borçlarda doğru hesap kesimi işlemleri yapılmalıdır.

GELİR TABLOSU İLKELERİ

- Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılmalıdır.
- Maliyetler: maddi duran varlıklar, stoklar, onarım ve bakım ve diğer gider grupları arasında uygun bir şekilde dağıtılmalıdır. Bunlardan direkt olanları doğrudan doğruya, birden fazla faaliyeti ilgilendirenleri zaman ve kullanma faktörü dikkate alınarak tahakkuk ettirilip, dağıtılmalıdır.
- Olağanüstü niteliğe sahip kâr ve zararlar meydana geldikleri dönemde tahakkuk ettirilmeli, fakat normal faaliyet sonuçlarından ayrı olarak gösterilmelidir.
- Bütün kâr ve zararlardan, önceki dönemlerin mali tablolarında düzeltme yapılmasını gerektirecek büyüklük ve niteliktekiler dışında kalanlar, dönemin gelir tablosunda gösterilmelidir.

GELİR TABLOSU İLKELERİ

- Karşılıklar, işletmenin kârını keyfi bir şekilde azaltmak veya bir döneme ait kârı diğer döneme aktarmak amacıyla kullanılmamalıdır.
- Dönem sonuçlarının tespiti ile ilgili olarak uygulana gelen değerlendirme esasları ve maliyet yöntemlerinde bir değişiklik yapıldığı takdirde, bu değişikliğin etkileri açıkça belirtilmelidir.
- Bilanço tarihinde var olan ve sonucu belirsiz bir veya birkaç olayın gelecekte ortaya çıkıp çıkmamasına bağlı durumları ifade eden, şarta bağlı olaylardan kaynaklanan, makul bir şekilde gerçeğe yakın olarak tahmin edilebilen gider ve zararlar, tahakkuk ettirilerek gelir tablosuna yansıtılır. Şarta bağlı gelir ve kârlar için ise gerçekleşme ihtimali yüksek de olsa herhangi bir tahakkuk işlemi yapılmaz; dipnotlarda açıklama yapılır.

MALİ TABLOLARIN ANALİZİ

- Net İşletme Sermayesi Analizleri
- Alacaklar ile ilgili Analizler
- Stoklar ile ilgili Analizler

NET İŞLETME SERMAYESİ

- Dönen varlıklar ile kısa vadeli borçlar arasındaki olumlu farktır. Başka bir anlatımla öz sermaye ve uzun vadeli borçlar toplamı olan devamlı kaynaklar ile duran varlıklar arasındaki farktır.
- **$NIŞ = \text{Dönen Varlıklar} - \text{Kısa Vad. Yab.Kay.}$**
- **$NIŞ = (\text{Özkaynaklar} + \text{U.V.Y.K.}) - \text{Duran Varlıklar}$**

BİLANÇO HESAPLARI

VARLIKLAR

- 1 Dönen Varlıklar
- 2 Duran Varlıklar

KAYNAKLAR

- 3 Kısa Vadeli Yabancı K.
- 4 Uzun Vadeli Yabancı K.
- 5 Özkaynaklar

NET İŞLETME SERMAYESİ ANALİZLERİ **LİKİDİTE ORANLARI**

NET İŞLETME SERMAYESİ ANALİZLERİ LİKİDİTE ORANLARI

Likidite oranları, işletmenin kısa vadeli borç ödeme gücünü ölçmeye yarar. Bunun için dönen varlıkların toplamları ya da kalemleri ile kısa vadeli yabancı kaynaklar arasında çeşitli ilişkiler kurulur.

- **CARİ ORAN**
- **ASİT-TEST ORANI**
- **HAZIR DEĞERLER ORANI**
- **STOKLARIN NET İŞLETME SERMAYESİNE ORANI**

NET İŞLETME SERMAYESİ ANALİZLERİ LİKİDİTE ORANLARI

- **CARİ ORAN** : Dönen Varlıklar ile kısa vadeli yabancı kaynaklar arasındaki ilişkiyi gösterir. Başka bir deyişle cari oran, işletmenin her bir liralık kısa vadeli borcuna karşılık kaç liralık dönen varlığı olduğunu gösterir.
- Cari Oran, dönen varlıklar toplamı kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamına oranlanarak bulunur.

$$\text{CARİ ORAN} = \frac{\text{DÖNEN VARLIKLAR}}{\text{KVYK}}$$

KVYK : Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

NET İŞLETME SERMAYESİ ANALİZLERİ LİKİDİTE ORANLARI

$$\text{CARİ ORAN} = \frac{\text{DÖNEN VARLIKLAR}}{\text{KVYK}}$$

- Enflasyon ortamında fiyat yükselmeleri ve dönen varlıkların değer kaybetmesi ihtimalleri dikkate alınarak cari oran **2/1** olması genel kabul görmüştür.
- Cari oranın **2/1** den büyük olması işletmenin ihtiyacından fazla dönen varlığa sahip olduğunu, oranın bundan biraz küçük olması net çalışma sermayesinin yetersiz olduğunu gösterir.

NET İŞLETME SERMAYESİ ANALİZLERİ LİKİDİTE ORANLARI

- **ASİT-TEST ORANI** : İşletmenin her bir liralık kısa vadeli borcuna karşılık, stoklar hariç olmak üzere, kaç liralık dönen varlığı olduğunu gösterir.

$$\text{ASİT-TEST ORANI} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{KVYK}}$$

- Asit Test Oranınının **1/1** olması genel kabul görmüştür.
- **1/1 ve 1/1 in üzerindeki oranlar işletmenin kısa vadeli borç ödeme gücünün iyi, 1/1 in altındaki oranlar kısa vadeli borç ödeme gücünün zayıf olduğunu gösterir.**

LİKİDİTE ORANLARI

- **HAZIR DEĞERLER ORANI**: İşletmenin her bir liralık kısa vadeli borcuna karşılık, elinde kaç liralık nakit ve nakit benzeri değer bulunduğunu gösterir.

$$\text{HAZIR DEĞERLER ORANI} = \frac{\text{Hazır Değerler}}{\text{KVYK}}$$

- Hazır değerler oranınının **1/1** olması genel kabul görmüştür.
- 1/1 in üzerindeki oranlar işletmenin borç ödeme gücünü gösterirken, aynı zamanda paranın çalıştırılmadığı anlamına da gelir. 1/1 in altındaki oranlar ise yine borç ödeme gücünü gösterirken, yapılacak yorumun satışların iyi olup olmamasına ve alacakların tahsil kabiliyetine göre olumlu veya olumsuz olması öngörülür.
- Oranın çok düşük olması işletmenin **likit sıkıntısı çektiği** anlamına da gelmektedir.

NET İŞLETME SERMAYESİ ANALİZLERİ LİKİDİTE ORANLARI

- **STOKLARIN NET İŞLETME SERMAYESİNE ORANI:** Net İşletme Sermayesi, dönen varlıkların kısa vadeli yabancı kaynakları aşan kısmıdır ve işletmenin günlük faaliyetlerini sürdürmeye yarar. SNİSO , Stoklar ile NİS arasındaki ilişkiyi gösterir. Bu ilişki stokların net işletme sermayesi içinde işgal ettiği yer bakımından kurulur ve hesaplanır.

$$\text{SNİSO} = \frac{\text{STOKLAR} * 100}{\text{NİS}}$$

- Oran, stokların net işletme sermayesinin yüzde kaçını oluşturduğunu gösterir.

• STOKLARIN NET İŞLETME

SERMAYESİNE ORANI: Oranın yüksek çıkması , net işletme sermayesinin büyük bir kısmının stoklara bağlı olduğunu, düşük çıkması net işletme sermayesinin içinde stokların az ve başka dönen varlık kalemlerinin daha çok olduğunu ifade eder.

- Net işletme sermayesinin aşırı derecede stoklara bağlanmış olması, işletmenin peşin alımlar yapmasını ve eğer üretim işletmesi ise, işçi ücretlerini ödemesini güçleştireceği gibi, satışların yavaşlaması durumunda, dönen varlıkların likit yapısının zayıflayacağı ve bu nedenle asit-test oranı ile hazır değerler oranını düşüreceği açıktır.
- Bu oranın çok düşük çıkması, stok tedarikinin güçleştiği piyasa koşullarında, üretim ve satışlardaki yavaşlamanın, karla aktife girecek değerleri azaltarak , dönen varlıkların kısa vadeli borçlar karşısında her geçen gün zayıflamasına neden olabileceği anlamına gelebilir.

MALİ ORANLAR

BORÇLANMA ORANLARI

MALİ ORANLAR

- Mali Oranlar, işletmenin finansmanında yabancı kaynaklardan yararlanma derecesini ölçmeye yarar.
- Mali Oranlar ile, işletme borçlarının mali yapı içerisindeki yeri ve bu mali yapının getirdiği sonuçlar araştırılır. Bu amaçla yabancı kaynakların, öz kaynaklar karşısındaki durumu ile maddi duran varlıkların finansmanında kullanışları ve borçlanma giderlerinin dönem karıyla karşılanması ele alınır.
- **Borçların Öz Kaynaklara Oranı**
- **Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Öz Kay.'a Oranı**
- **Maddi Duran Varlıkların Öz Kaynaklara Oranı**
- **Finansman Giderlerini Karşılama Oranı**

MALİ ORANLAR

- **Borçların Öz Kaynaklara Oranı** : İşletmenin özkaynaklarının yüzde kaçını kadar yabancı kaynaktan yararlandığını gösterir.
- Öz kaynakların işletmenin borçları için bir güvence oluşturup oluşturmadığını ifade eder.
- **Borçların Özkay'a Oranı = $\frac{KVYK + UVYK}{Özkaynaklar} * 100$**
- Bu oranın %100 ve bunun altında olması beklenir. Bu oranın %100 ün altında olması, işletmenin öz kaynaklarının toplam borçlarını karşılayacak büyüklükte olduğunu ve bu nedenle de alacaklıların güvence içinde bulunduğunu gösterir.

MALİ ORANLAR

- **Borçların Öz Kaynaklara Oranı :**

%100 ün üzerindeki oranlar ,

- alacaklıların güvence içinde olmamasına,
- işletmeye yeni kredi vereceklerin güvence istemesine (ipotek, teminat....gibi),
- borçlanma maliyetleri ile faiz giderlerinin artmasına neden olacaktır.

MALİ ORANLAR

- **Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Özkaynaklara Oranı:** İşletmenin özkaynaklarının yüzde kaçını kadar kısa vadeli borcu olduğunu gösterir.

$$\text{KVYK'ın Özkaynaklara Oranı} = \frac{\text{KVYK}}{\text{Özkaynaklar}} * 100$$

- Özellikle üretim şirketlerinde, oran **%35** dolaylarında olmalıdır.
- Oranın düşük olması, işletmenin özkaynaklarla ve/veya uzun vadeli borçlarla çalıştığını gösterir ve güçlü bir mali yapıyı ifade eder.
- Oranın yüksek olması, uzun vadeli yatırımlarda kısa vadeli yabancı kaynakların kullanıldığını ya da işletmenin özkaynaklarının yetersizliğini ve bu nedenle sürekli kısa vadeli yabancı kaynak kullanımına gittiğini gösterir.

MALİ ORANLAR

• Maddi Duran Varlıkların Özkaynaklara

Oranı: Maddi duran varlıkların özkaynakların yüzde kaçını büyüklüğünde olduğunu gösterir. Özkaynakların maddi duran varlıkların finansmanına yetip yetmediğini, dolayısıyla maddi duran varlıkların finansmanında yabancı kaynak kullanılıp kullanılmadığını ifade eder.

$$\text{MDV'in Özkaynaklara Oranı} = \frac{\text{MDV}}{\text{Özkaynaklar}} * 100$$

- Oranın %100 ün altında olması, özkaynakların maddi duran varlıkların finansmanına yettiğini gösterir.
- Oranın %100'ün üzerinde olması, özkaynakların MDV ın finansmanına yetmediğini gösterir ve yetersiz özkaynaktan bahsedilir yada işletme yabancı kaynak kullanmak zorunda kalmıştır. Uzun vadeli ise uygun olarak yorumlanır.

MALİ ORANLAR

- **Finansman Giderlerini Karşılama Oranı:**

İşletmenin finansman giderlerinin kaç katı kadar dönem karı elde ettiğini gösterir. Finansman giderlerinin, (elde edilen dönem karı ile) kaç defa kazanıldığı şeklinde yorumlanır.

$$\text{FGKO} = \frac{\text{Dönem Karı} * \text{FG}}{\text{FG}}$$

- Oran ne kadar büyük çıkarsa, alacaklıların faiz garantisinin ve işletmenin finansal gücünün o oranda iyi olduğunu gösterir.
- Oranın düşük olması, alacaklılar için risk ve işletmenin finansal gücünün zayıf olması anlamına gelir.

FAALİYET ORANLARI

FAALİYET ORANLARI

İşletme Varlıklarının verimli kullanılıp kullanılmadığını ölçmeye yarar. Bu amaçla, varlıklar toplamı veya varlık kalemleri ile satışlar arasında ilişki kurulur.

- **Ortalama Tahsilat Dönemi Oranı**
- **Alacakların Devir Hızı Oranı**
- **Stok Devir Hızı Oranı**
- **Nakit Devir Hızı Oranı**
- **Dönen Varlıkların Devir Hızı Oranı**
- **Maddi Duran Varlıkların Devir Hızı Oranı**
- **Aktif Devir Hızı Oranı**

FAALİYET ORANLARI

- **Ortalama Tahsilat Dönemi Oranı:** Ticari alacaklar ile satışlar arasındaki ilişkiden doğar. Bunun için ticari alacaklar dönemin günlük satışlarına bölünür. Günlük satışlar ise, kredili satışların toplamınının 360 güne bölünmesi ile bulunur.

$$\text{Günlük Satışlar} = \frac{\text{Kredili Satışlar}}{360}$$

$$\text{Ort. Tahsilat Dönemi Oranı} = \frac{\text{Ticari Alacaklar}}{\text{Günlük Satışlar}}$$

Ortalama Tahsilat Dönemi Oranı gün olarak bulunur. Bu gün sayısı işletmenin kredili satışlardan müşterisine tanıdığı vadeyi ifade eder. Üretim işletmeleri için bu sayınının 30 gün olması uygun görülür.

FAALİYET ORANLARI

- **Ortalama Tahsilat Dönemi Oranı:**

$$\text{Günlük Satışlar} = \frac{\text{Kredili Satışlar}}{360}$$

$$\text{Ort. Tahsilat Dönemi Oranı} = \frac{\text{Ticari Alacaklar}}{\text{Günlük Satışlar}}$$

OTDO 'nın küçük olması, işletmeye ait fonların kısa süre için satışlara bağlanmış olması açısından iyi olarak yorumlanır.

Dikkat edilecek husus, müşterilere tanınan vadenin satıcılardan sağlanan vadeyi aşmamasıdır. Yoksa işletmede likit sıkıntısı ya da kredi kullanımını gündeme gelir.

FAALİYET ORANLARI

- **Alacakların Devir Hızı Oranı** : Ticari alacaklar ile net satışların birbirine oranı Alacakların Devir Hızını verir.

$$\text{Ortalama Alacaklar} = \frac{\text{DBTA} + \text{DSTA}}{2}$$

$$\text{Alacakların Devir Hızı Oranı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ort. Alacaklar}}$$

ADHO 'defa 'olarak ifade edilir. Bu da ticari alacakların bir hesap dönemi içerisinde kaç defa tahsil edildiğini gösterir.

- Oranın yüksek olması, ticari alacakların kısa sürede ve kolaylıkla tahsil edilerek, fonların aynı dönemde işletmeye döndüğünü gösterir.
- Oranın düşük olması, ticari alacakların uzun sürede tahsil edilebildiğini ya da alacakların tahsil kabiliyetinin zayıf olabileceğini göstermektedir.

FAALİYET ORANLARI

- **Stok Devir Hızı Oranı :** Bir dönemin stoklarının net satışlara oranı SDHO'nı verir. Ortalama Stoklar için, dönem başı stoklar ile dönem sonu stoklar toplamının ikiye bölünmesi gerekir.

$$\text{Ortalama Stoklar} = \frac{\text{DBS} + \text{DSS}}{2}$$

$$\text{Stok Devir Hızı Oranı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Stoklar}}$$

SDHO, stokların bir dönemde kaç defa satışa konu olduğunu gösterir.

- SDHO'nın yüksek olması, işletmenin mallarının stokta beklemeden hemen satıldığını,
- düşük olması stokta çok beklediği anlamına gelir.

FAALİYET ORANLARI

- **Nakit Devir Hızı Oranı** : İşletmenin parasal ve paraya çevrilebilir kıymetlerinin bir dönem içindeki devir hızını ölçer.

$$\text{NDHO} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Hazır Değerler}}$$

$$\text{Ort. Hazır Değerler} = \text{Parasal Değerler} + \text{Paraya Çevrilebilir Değerler}$$

- Bu oran, işletmede bulundurulması gerekli nakit miktarını belirler, ancak bu konuda belirli bir standart yoktur.
- Aynı sektördeki işletmelerle ve geçmiş yıllarla karşılaştırılarak bir yoruma ve sonuca gidilmeye çalışılır.

FAALİYET ORANLARI

- **Dönen Varlıkların Devir Hızı Oranı** : Dönen varlıkların ne derece satışlara bağlı olduğunu gösterir.

$$\text{DVDHO} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Dönen Varlıklar}}$$

- Oranın yüksek çıkması, dönen varlıkların net satış gelirlerinden elde edildiği,
- düşük çıkması dönen varlıkların net satış gelirleri dışındaki gelirlerden elde edildiği şeklinde yorumlanır.
- Bir işletme için beklenen, dönen varlıkların sermaye dışında, net satışlardan elde edilmesidir. Böylece işletme faaliyetinin olumlu olarak sürdürüldüğü ortaya çıkar.

FAALİYET ORANLARI

- **Maddi Duran Varlıkların Devir Hızı Oranı:**

Maddi duran varlıkların kullanılmalarındaki etkinliği ölçer.

$$\text{MDVDHO} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Maddi Duran Varlıklar}}$$

- Üretim işletmelerinde kapasite kullanılmasını da gösterir.
- Oranın yüksek olması, duran varlıkların etkin kullanıldığı ve yüksek kapasite ile üretim yapılarak satış geliri elde edildiğini gösterir.
- Oranın düşük çıkması, duran varlıkların verimli ya da kapasitenin altında kullanıldığı şeklinde yorumlanır, bir başka deyişle işletme maddi duran varlıklarına ya gereksiz yatırımlar yapmıştır ya da yapılan yatırımın karşılığını alamamaktadır.

FAALİYET ORANLARI

- **Aktif Devir Hızı Oranı** : İşletmenin aktiflerinin kullanımındaki verimliliği ölçmektedir.

$$\text{ADHO} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Varlıklar Toplamı}}$$

Ortalama Varlıklar Toplamı

- Üretim işletmelerinde bu oranın 2 ile 4 arasında olması uygun görülür. Oranın ticari işletmelerde daha yüksek olması beklenir.
- Oranın düşük çıkması, işletmede atıl kapasite bulunduğunu gösterir. İşletme ya gereksiz yatırımlar yapmıştır ya da yapılan yatırımlardan gerekli verimi alamamaktadır.
- Duran varlıkları aktif içinde büyük olan işletmelerde (örneğin özel okul, otel işletmeleri gibi) aktif hızı düşüktür. Duran varlıkları aktif içinde az olan işletmelerde (örneğin ticari işletmelerde) bu oran yüksektir.

KARLILIK ORANLARI

VERİMLİLİK ORANLARI

KARLILIK ORANLARI

Karlılık Oranları, işletmenin faaliyetleri sonucunda ölçülü ve yeterli bir kar elde edip etmediğini ölçmeye yarar. Kar ile kaynaklar ve kar ile satışlar arasında ilişki kurulur.

- **Kaynakların Karlılık Oranları**
- **Satışların Karlılık Oranları**

KARLILIK ORANLARI

- **KAYNAKLARIN KARLILIK ORANLARI:** Kar ile kaynaklar arasında ilişki kurularak öz kaynakların ve uzun vadeli yabancı kaynakların verimli kullanılıp kullanılmadığı belirlenir. Kaynakların karlılığı iki oran ile ele alınır.
- **Sermayenin Amortismanı Oranı**
- **Öz kaynakların Amortismanı Oranı**

KARLILIK ORANLARI

- **Sermayenin Amortismanı Oranı** : Genel olarak, uzun vadeli kaynaklar ile bu kaynakların giderlerinin özkaynakları ve dönem karını nasıl etkilediğini ortaya koyar.

$$SAO = \frac{\text{Dönem Karı} + \text{U.V. Borçlanma Gideri}}{\text{Özkaynaklar} + \text{U.V. Yabancı Kaynaklar}} * 100$$

- Oranın büyüklüğü, işletmenin uzun vadeli kaynaklarının etkin ve verimli kullanıldığını gösterir, hatta işletme bu uzun vadeli kaynaklardan en çok verimi elde etmiştir denilebilir.
- Oranın düşük çıkması ise işletmenin bu tür uzun vadeli kaynaklardan verimli bir şekilde yararlanamadığını, bu kaynaklara ilişkin faiz gibi finansman giderlerinin dönem karını büyük ölçüde etkilediğini gösterir.

KARLILIK ORANLARI

- **Öz Kaynakların Amortismanı Oranı :** İşletmenin elde ettiği dönem net karının özkaynaklara oranını göstermektedir.

$$\text{ÖKAO} = \frac{\text{Dönem Net Karı} * 100}{\text{Özkaynaklar}}$$

- İşletme sahip ya da ortaklarının işletmeye yatırdıkları sermayenin karlılığını gösterir. Oran büyüdükçe, işletme sahip ya da ortakları böyle bir işletme kurmakla iyi bir yatırım yapmışlardır denilir.
- Oranın küçük olması ise, yapılan yatırımın karlı olmadığını göstermektedir.
- Oran genel olarak piyasa koşullarındaki faiz oranlarından büyük ise yatırım doğru ve karlı bir yatırım olarak değerlendirilir.

KARLILIK ORANLARI

- **SATIŞLARIN KARLILIK ORANLARI:**
Gelir tablosundaki brüt satış karı, dönem karı ve dönem net karı ile satışlar arasında ilişkiye dayanarak bulunur.
- **Brüt Kar Oranı**
- **Faaliyet Karı Oranı**
- **Net Kar Oranı**

KARLILIK ORANLARI

- **Brüt Kar Oranı** : İşletmenin satışlarının karlılığını göstermektedir. Oranın yüksekliği işletmenin karlılığını gösterir.

$$\text{BKO} = \frac{\text{Brüt Satış Karı} * 100}{\text{Net Satışlar}}$$

- Ancak oranın yüksekliği, sektördeki benzer işletmeler veya geçmiş dönemlerle karşılaştırılması gerekir.

KARLILIK ORANLARI

- **Faaliyet Karı Oranı** : İşletmenin faaliyet giderleri karşılandıktan sonra eriştiği karlılık değerlendirilir.

$$\text{FKO} = \frac{\text{Faaliyet Karı} * 100}{\text{Net Satışlar}}$$

- Oranın yüksek olması, işletmenin faaliyet giderlerini etkin bir şekilde kontrol edebildiği ve en az faaliyet gideriyle karını en çoklayabildiğini göstermektedir.

KARLILIK ORANLARI

- **Net Kar Oranı** : İşletmenin net karının net satışlarına oranlamasıyla bulunur.

$$\text{NKO} = \frac{\text{Dönem Net Karı} * 100}{\text{Net Satışlar}}$$

- İşletmenin sonuç karlılığını göstermesi açısından önemlidir. Çünkü bu oranda işletmenin finansman ve diğer giderleri de dikkate alınmaktadır.
- Bu oranın yüksek çıkması, işletmenin net olarak karlılığını
- düşük çıkması ise karlı olmadığını gösterir.

FİNANSAL KALDIRAÇ ORANLARI

- **Finansal Kaldıraç** : Şirketin kaynak yapısında kullanılan borcun oranını belirtmek için kullanılan bir terimdir. Finansal kaldıraç, bir şirketin borç kullanmasından doğar, bu durum şirket için faiz gideri gerektirmektedir. Kaldıraçın etkisi, finanse edilen borcun oranı büyüdükçe, büyür.

$$\text{FKO} = \frac{\text{Yabancı Kaynaklar}}{\text{Pasif Toplamı}}$$

$$\text{Özkaynaklar Oranı} = \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Pasif Toplamı}}$$

FİNANSAL KALDIRAÇ ORANLARI

- YDS Sanayi ve Ticaret A.ş.'nin 31.12.2010 tarihli bilançosunda yer alan bazı kalemler şu şekildedir:

Milyon TL.

- Toplam Borçlar 7.612
- Kısa Vadeli Borçlar 6.995
- Özsermaye 22.842
- Alacaklar (Ticari) 9.136
- Stoklar 7.052
- Maddi Duran Varlıklar 3.961

FİNANSAL KALDIRAÇ ORANLARI

- **Toplam Borç + Öz Kaynaklar = Pasif Toplamı**

$$7\ 612 + 22\ 842 = 30\ 454$$

- 1- Finansal Kaldıraç Oranı=Yabancı Kaynaklar / Pasif Topla.

$$\text{Finansal Kaldıraç Oranı} = 7\ 612 / 30454$$

$$\text{Finansal Kaldıraç Oranı} = 0,25$$

- 2- Öz Kaynak Oranı = Öz Kaynaklar / Pasif Toplamı

$$\text{Öz Kaynak Oranı} = 22\ 842 / 30454$$

$$\text{Öz Kaynak oranı} = 0,75$$

- İşletmenin Finansal kaldıraç oranının % 25 olması varlıkların % 25 nin yabancı kaynakla finanse edildiğini ve % 75 nin öz kaynakla finanse edildiğini göstermektedir. Öz kaynakların fazla olması işletmeden alacaklı olanlar için güvence oluşturmaktadır.

FAALİYET ORANLARI

1- Alacak Devir Hızı = Net Satışlar / Ort. Tic. Alacaklar

$$\text{Alacak Devir Hızı} = 180\ 000 / 9\ 136$$

$$\text{Alacak Devir Hızı} = 19,7 \text{ kez}$$

$$\text{Süresi} = 360 / 19,7$$

$$\text{Süresi} = 18,2 \text{ gün}$$

- İşletme ortalama 9 136 TL lik ticari alacağını yılda yaklaşık 20 kez tahsil etmektedir aynı alacağını yaklaşık olarak 18 günde tahsil etmektedir.

2- Stok Devir Hızı = Satışların Maliyeti / Ortalama Stoklar

$$\text{Stok Devir Hızı} = 126\ 000 / 7\ 052$$

$$\text{Stok Devir Hızı} = 17,8$$

$$\text{Süresi} = 360 / 17,8$$

$$\text{Süresi} = 20,2$$

- İşletme ortalama 4 052 TL lik stoku yılda yaklaşık 18 kez ve yaklaşık 20 günde satabilmektedir.

FAALİYET ORANLARI

3- MDV Devir Hızı = Net Satışlar / Ortalama MDV

MDV Devir Hızı = 180 000 / 3 961

MDV Devir Hızı = 45,4

- Duran varlıkların etkin kullanıldığını ve yüksek kapasite ile üretim yapılarak satış geliri elde ettiğini göstermektedir.

2010 YILI XXX GELİR TABLOSU

(Milyon TL)

- İşletme, Net Satışların % 70 oranında maliyete katlanmış ve Brüt Satış Karı Net Satışların % 30 u olarak gerçekleşmiştir.
- **Faaliyet Kar veya Zararı;**
- Net Satışların % 21 i oranında faaliyet giderine katlanmış ve faaliyet giderleri Faaliyet karının net satışların % 9 olarak gerçekleşmesine neden olmuştur.
- Faaliyet giderlerinin yüksek düzeyde gerçekleştiğini söylemek mümkün. Faaliyet giderlerinin Genel Yönetim Giderlerinden oluşması; işletmenin yüksek kira ödediğini, yüksek ücretli personel çalıştırdığını veya fazla personel çalıştırdığını söyleyebiliriz. Ancak faaliyet giderlerinin Ar-Ge ve ya Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderlerinden oluşması işletmenin satışlarını artırması için bu giderlere katlandığını ve geleceğe yatırım yaptığını gösterir.

2010 YILI XXX GELİR TABLOSU (Milyon TL)

- **Olağan Kar veya Zarar**
- İşletmenin Diğer Faaliyetlerinden Olağan Gelir ve Karları, Net Satışların % 8 i seviyesinde gerçekleşmiş. Aynı alandaki giderleri ise net satışların % 4 ü kadardır. Yan faaliyet gelirlerinin fazla olması ve Finansman Giderlerinin Net Satışların % 1,4 olması Olağan karın faaliyet karından fazla çıkmasına neden olmuştur. Finansman giderlerinin düşük olması, işletmenin varlıkların finansmanında yabancı kaynakları fazla kullanmadığını gösterir.
- **Dönem Kar Veya Zararı;**
- İşletmenin Olağan Dışı gelir ve Karları, Net Satışların % 13,5 i olarak gerçekleşmiş bunun da faaliyet karından fazla olduğu görülmektedir. İşletmenin arizi gelirlerinin çok olması, elindeki duran varlıklarını sattığını veya Önceki Dönem Gelir ve Karlarından kaynaklanabilir. İşletmenin aynı alandaki gider ve zararları ise net satışların % 2 si kadardır. Olağan dışı gelir ve karların yüksek oluşu dönem karını yükseltmiştir. Net Satışların % 23 ü oranında Dönem Karı elde edilmiştir.

2010 YILI XXX GELİR TABLOSU (Milyon TL)

SONUÇ :

- İşletmenin ana faaliyet konusu dışında elde ettiği olağan dışı gelir ve karların yüksek olması, işletmenin ana faaliyet konusu dışında da faaliyet gösterdiğini göstermektedir. İşletmenin faaliyet karı 37.800 TL ve Net Satışların % 21 iken, yan ve arizi faaliyet gelirleri toplamı 38.700 TL ve Net satışların % 21,5 oranındadır. İşletmeler için önemli olan esas faaliyet konusundaki gelir ve karlardaki büyüklüktür. Kaynakların esas faaliyet konusuna yönlendirilmesi gerekir. İşletmenin varlık ve öz kaynak yapısı güçlü kendi iç dinamiklerini daha çok kullanan bir yapıya sahip ve yabancı kaynak kullanım oranı da öz kaynaklara göre daha düşük olduğundan, dışa bağımlı bir işletme olmadığını göstermektedir.

FINANSAL PLANLAMA

FINANSIN FONKSİYONLARI

- **Finansal Analiz**
- **Finansal Planlama ve Denetim**
- **Fonların Sağlanması**
- **Fonların Yatırımı**

FİNANSAL PLANLAMA

- **Finansal planlama**, işletmelerin faaliyeti sırasında ortaya çıkacak her türlü fon giriş ve çıkışlarının önceden bir programa bağlanmasıdır.
- Nakit giriş ve çıkışlarının hem tutar hem de zaman açısından uyumlaştırılmasıdır.
- Finansal planlamanın amacı, optimal likiditenin oluşturulmasıdır.

Finansal Planlamanın Faydaları

1. Amaçlar ve geleceğe yönelik hedefler, kantitatif hale dönüştürülür.
2. Faaliyetlerin değerlendirilmesinde, kontrolünde kullanılacak standartların belirlenmesini sağlar.
3. Ekonomik hayatta karşılaşılabilecek problemlerin önceden görülmesini mümkün kılar.
4. İşletmede çeşitli bölümler arasında koordinasyon sağlanmasına yardımcı olur.
5. İşletme amaç ve stratejilerinin anlaşılmasında ve faaliyetlerin yürütülmesinde yol gösterici olur.
6. Kaynakların daha etkin kullanılmasını sağlar

Finansal Planlama Yapılırken

- İşletmenin uzun dönemli amaç ve hedefleri
- İşletmenin mevcut finansal yapısı
- Üretilen mamullerin özellikleri
- Üretilen ürünlerin pazarlanabilirliği
- İşletmenin pazarlık gücü vb. içsel unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır.

Finansal planlama yapılırken temel işletme verileri yanında, aşağıdaki unsurlar da gözönünde bulundurulur.

- Genel ekonomik durum
- İşkolundaki rekabet
- Vergi uygulamaları
- Kredi kaynakları
- Bireysel ve kurumsal yatırımcı davranışları
- Talepteki olası değişimler
- Satıcıların durumu

Etkili Bir Finansal Planlamanın Koşulları

- Geleceğe yönelik doğru tahmin yapmak
- En uygun plansal planın seçimi
- Uygulanan finansal planın izlenmesi

Fon Açığı ve Fon Fazlalığı

- Nakit Giriş $>$ Nakit Çıkış ise
Fon Fazlalığı vardır.
- Nakit Giriş $<$ Nakit Çıkış ise
Fon Açığı vardır.

FİNANSAL PLANLAMA SÜRECİ

İşletme Amaç ve Hedefleri

Uzun Vadeli Planlar

Uzun Vadeli Satış Tahminleri

Ürün Karması Stratejisi

Kısa Vadeli Satış Tahminleri

Üretim Bütçesi Satınalma Bütçesi Pazarlama Bütçesi Finans Bütçesi Ar-Ge Bütçesi

Bütçelenmiş Mali Tablolar

Bütçelenmiş Mali Tablolar

1. Nakit Bütçesi
2. Proforma Bilanço
3. Proforma Gelir Tablosu
4. Proforma Fon Akım Tablosu

Finansal Planlama Araçları

- Uzun vadeli finansal planlamalarda, proforma bilanço ve gelir tablosu kullanılır.
- Kısa vadeli finansal planlamalarda, nakit bütçesi kullanılır.

Proforma Bilanço

- Proforma bilanço, gelecekte belirli bir tarihte işletmenin olası varlık, borç ve özsermaye durumunu tasnifli halde gösteren tablodur.
- Proforma bilanço, işletme amaçları doğrultusunda alınan kararların, yapılan planların, işletmenin aktif ve pasif yapısını nasıl etkileyeceğini tahmin etmeye yarayan finansal tablodur.

Proforma Gelir Tablosu

- Proforma gelir tablosu; işletmenin tahmin edilen hesap döneminde elde edeceği gelirler ile yapması beklenen giderleri tasnifli bir şekilde gösteren ve söz konusu dönem faaliyetlerinin sonucunu kar ya da zarar olarak özetleyen tablodur.
- Proforma gelir tablosu; işletmenin gelecek döneme ilişkin gelir ve giderlerinin tahmin edilmesinde kullanılmaktadır.

Proforma Gelir Tablosunun Düzenlenmesi

- İlk önce, satış tahmini yapılır.
- Satış tahminlerinden yararlanarak, üretilen malın maliyeti tahmin edilir. Genellikle, geçmiş yıllara ait satılan malın maliyetinin satışlara oranı ile satılan malın maliyeti tahmin edilir.
- Satışlarla ilgili giderler ve yönetim giderleri tahmin edilir.
- Gelir ve giderler arasındaki fark, o dönemin kar/zararını oluşturur.

Proforma Fon Akım Tablosu

- Proforma fon akım tablosu, işletmenin gelecek hesap dönemlerinde sağlayacağı tahmin edilen kaynaklarla bunların olası kullanım yerlerini gösteren bir tablodur.
- Proforma fon akım tablosu, proforma bilanço ve gelir tablosundan faydalanılarak düzenlenebilir.

Proforma Fon Akım Tablosu

- İşletmenin gelecek dönemde sağlayabileceği kaynakları,
- İşletmenin, planın kapsadığı dönem içindeki fon gereksinmesini,
- İşletmenin yarattığı kaynakların gereksinimleri karşılayıp karşılamayacağını,
- Yeterli değil ise, farkın hangi kaynaklardan karşılanabileceğini ortaya koymaktadır.

Proforma Bilanço Hazırlama Aşamaları

1. Satışlara bağlı olarak değişen her bilanço kalemine yapılacak yatırım tutarı belirlenir.
2. Kendiliğinden oluşacak fon kaynakları belirlenir.
3. Özsermaye tutarı belirlenir.
4. Aktif ve pasif tutarlar dengelenir.

Satışlardan Etkilenen Bilanço Kalemleri

- Kasa
- Banka
- Alacaklar
- Stoklar
- Maddi Duran Varlıklar

- Ticari Borçlar
- Ödenecek Giderler
- Ödenecek Borçlar
- Ödenecek Vergiler
- Ödenecek Primler

Önemli Finansal Kalemler

- Ciro , Gelirler (Revenues)
- Faaliyet Karı (Operating Profit)
- EBITDA (Earnings before interest, tax, depreciation, and amortization – Faiz, vergi ve amortisman öncesi kar)
- Net Kar (Net Income)
- EBITDA Oranı (EBITDA Margin)
- Faaliyet Kar Oranı (Operating Profit Margin)

RISK YÖNETİMİ

Risk Yönetimi

- RİSK YÖNETİMİ, işletmelerin işlevleri sırasında ortaya çıkabilecek **risklerin önceden dikkatli bir biçimde ve ayrıntıları ile tanımlanıp değerlendirilmesi** ve bu riskleri **minimize edecek** veya tam olarak **ortadan kaldıracak önlemlerin** alınması olarak tanımlanabilir.

Risk Yönetimi

- Risk yönetiminde öncelikle **potansiyel** risklerin belirlenmesi gerekiyor.
- Risk belirlemede risk kategorileri bazında bir çalışma yapmak önemli risk alanlarının unutulmasını engeller.

Risk Yönetimi

- Örneğin, her şirket,
- ticari alacakları, (aging – yaşlandırma)
- üretim süreçleri,
- piyasa şartları,
- finansal piyasalar, (forward – option işl. hedging)
- hukuka aykırılık,
- kanunlarda değişiklikler ve
- **vergi** konularındaki risklerini belirlemelidir.

Risk Yönetimi

- İkinci adımda ise tanımlanan risklerin gerçekleşme olasılıkları ve gerçekleşmeleri durumunda kuruma yükleyeceği **maliyetler** ile ilgili değerlendirmelerin yapılmasıdır. Bu değerlendirme ışığında riskler gruplandırılarak alınacak tedbirler belirlenir.
- Örneğin, potansiyel etkisi yüksek ancak gerçekleşme olasılığı düşük risklerin **sigortalanması** veya kiralama gibi **farklı finansman** yöntemleriyle yönetilmesi sağlanırken, potansiyel etkisi düşük ve gerçekleşme olasılığı yüksek risklerin azaltılması için **yatırım** yapılması tercih edilebilir.

Risk Yönetimi

- Risklerin değerlendirilmesi aşamasında riskin yapısına göre farklı teknikler kullanılmaktadır.
- Örneğin, ihmal edilebilecek düzeydeki belirsizliklerin olduğu ortamda proje değerlendirmeleri için **nakit akışlarının** bugünkü değere getirilmesi ve **duyarlılık analizi** tercih ediliyor. Sınırlı sayıda olasılığın olduğu durumlarda ise **senaryo analizleri** ve **karar ağacı yöntemleri** tercih ediliyor. Belirsizliklerin ve sonuçlarının belli dağılımlarla modellenebileceği durumlarda ise **simülasyon** çalışmaları ve **opsiyon teorisi** kullanılıyor.

YAPI KREDİ KORAY GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI
FİNANSAL DURUM

15 Ocak 2008

2008 YILI BÜTÇESİNİN SENARYO ANALİZİNDE KULLANILAN MAKROEKONOMİK VARSAYIMLAR

1. Senaryo

2. Senaryo

3. Senaryo

4. Senaryo

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Yıllık Enflasyon	%6,59	%5,30	%5	%4	%4	%4
Mevduat Faizi	%13	%14	%15	%14	%13	%12
Kredi Faizi	%17	%18	%19	%18	%17	%16
Yılsonu Döviz Kuru						
USD	1,36	1,38	1,43	1,48	1,53	1,57
EURO	1,82	1,84	1,89	1,95	2,01	2,07
Yıllık Enflasyon	%6,59	%5,30	%5	%4	%4	%4
Mevduat Faizi	%13	%14	%15	%14	%13	%12
Kredi Faizi	%17	%18	%19	%18	%17	%16
Yılsonu Döviz Kuru						
USD	1,36	1,43	1,47	1,53	1,57	1,62
EURO	1,9	1,95	1,98	2	2,4	2,7
Yıllık Enflasyon	%15	%16,55	%17	%18	%17	%17
Mevduat Faizi	%15	%18	%20	%21	%20	%16
Kredi Faizi	%19	%22	%24	%25	%24	%20
Yılsonu Döviz Kuru						
USD	1,6	1,8	2	2,4	2,8	3
EURO	2,2	2,5	2,8	3	3,5	4
Yıllık Enflasyon	%20	%21	%22	%22	%19	%18
Mevduat Faizi	%20	%22	%23	%24	%23	%22
Kredi Faizi	%25	%26	%27	%28	%27	%26
Yılsonu Döviz Kuru						
USD	2,3	2,6	2,9	3,5	3,8	4
EURO	3,2	3,7	4,1	4,5	4,8	5

MAKROEKONOMİK SENARYOLARIN PROJELERİMİZE VARSAYILAN ETKİSİ

Senaryo 1

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Morada	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.050	2.200	2.300	2.550		
	Satılan daire adedi	202	262	174	142		
Çankaya	Satış fiyatı (YTL /m ²)	6.500					
	Satılan daire adedi	30					
	Ticari kısım birim kira (YTL /m ²)		78	82	86	90	95
	Ticari kısım doluluk oranı (%)		100%	100%	100%	100%	100%
İstanbul Bis	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.500					
	Satılan daire adedi	10					
Ankara Ankara	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2400					
	Satılan daire adedi	11					
	İnşaat maliyetleri enflasyonu	7%	6,50%	5%	5%	5%	5%
	Genel giderler enflasyonu	5,33%	5%	4%	4%	4%	4%

MAKROEKONOMİK SENARYOLARIN PROJELERİMİZE VARSAYILAN ETKİSİ

Senaryo 2

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Morada	Satış fiyatı (YTL/m ²)	1.750	1.925	2.150	2.365	2.600	2.600
	Satılan daire adedi	105	150	150	180	195	0
Çankaya	Satış fiyatı (YTL /m ²)	6.000					
	Satılan daire adedi	30					
	Ticari kısım birim kira (YTL /m ²)		41	43	44	46	48
	Ticari kısım doluluk oranı (%)		100%	100%	100%	100%	100%
İstanbul Bis	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.500	2.750				
	Satılan daire adedi	8	2				
Ankara Ankara	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.700	2.700				
	Satılan daire adedi	6	5				
	İnşaat maliyetleri enflasyonu	7%	6,50%	5%	5%	5%	5%
	Genel giderler enflasyonu	5,33%	5%	4%	4%	4%	4%

MAKROEKONOMİK SENARYOLARIN PROJELERİMİZE VARSAYILAN ETKİSİ

Senaryo 3

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Morada	Satış fiyatı (YTL/m ²)	1.750	1.925	2.210	2.540	2.800	2.800
	Satılan daire adedi	150	180	180	140	130	0
Çankaya	Satış fiyatı (YTL /m ²)	6.500					
	Satılan daire adedi	30					
	Ticari kısım birim kira (YTL /m ²)		48	50	52	53	55
	Ticari kısım doluluk oranı (%)		100%	100%	100%	100%	100%
İstanbul Bis	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.600	2.750				
	Satılan daire adedi	8	2				
Ankara Ankara	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2700	3000				
	Satılan daire adedi	6	5				
İnşaat maliyetleri enflasyonu		18%	19%	20%	21%	20%	19%
Genel giderler enflasyonu		15%	16%	17%	18%	17%	16%

MAKROEKONOMİK SENARYOLARIN PROJELERİMİZE VARSAYILAN ETKİSİ

Senaryo 4

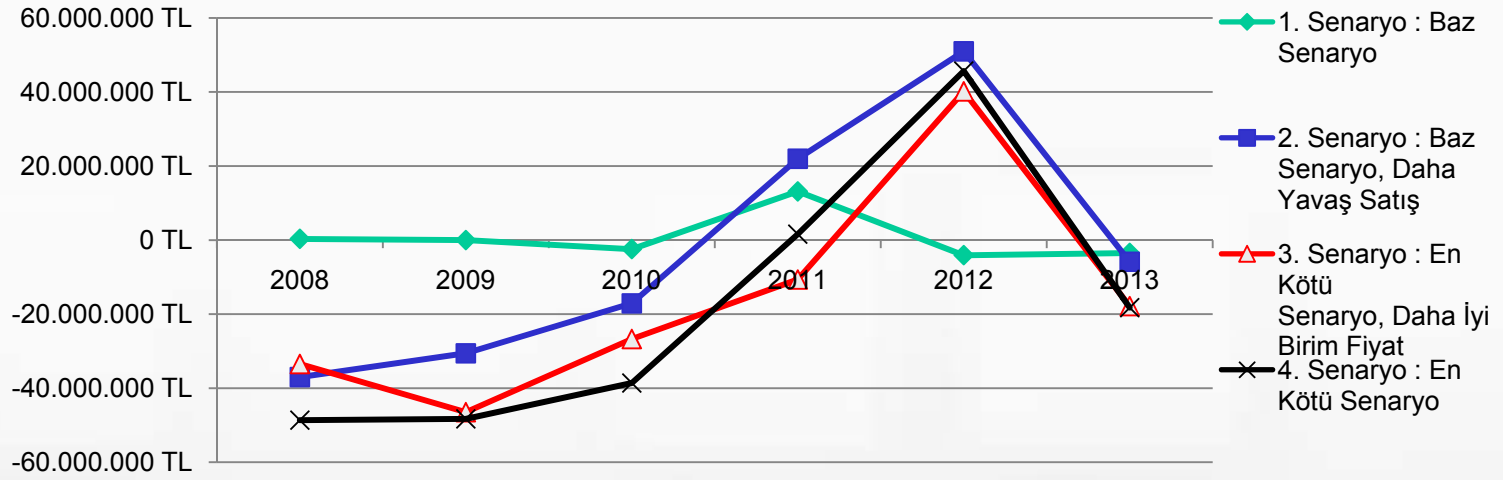

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Morada	Satış fiyatı (YTL/m ²)	1.750	1.925	2.150	2.365	2.600	2.600
	Satılan daire adedi	105	150	150	180	195	0
Çankaya	Satış fiyatı (YTL /m ²)	6.500					
	Satılan daire adedi	30					
	Ticari kısım birim kira (YTL /m ²)		41	43	44	46	47
	Ticari kısım doluluk oranı (%)		100%	100%	100%	100%	100%
İstanbul Bis	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.500	2.750				
	Satılan daire adedi	8	2				
Ankara Ankara	Satış fiyatı (YTL/m ²)	2.700	2.700				
	Satılan daire adedi	6	5				
	İnşaat maliyetleri enflasyonu	23%	24%	25%	26%	27%	19%
	Genel giderler enflasyonu	20%	21%	22%	23%	24%	24%

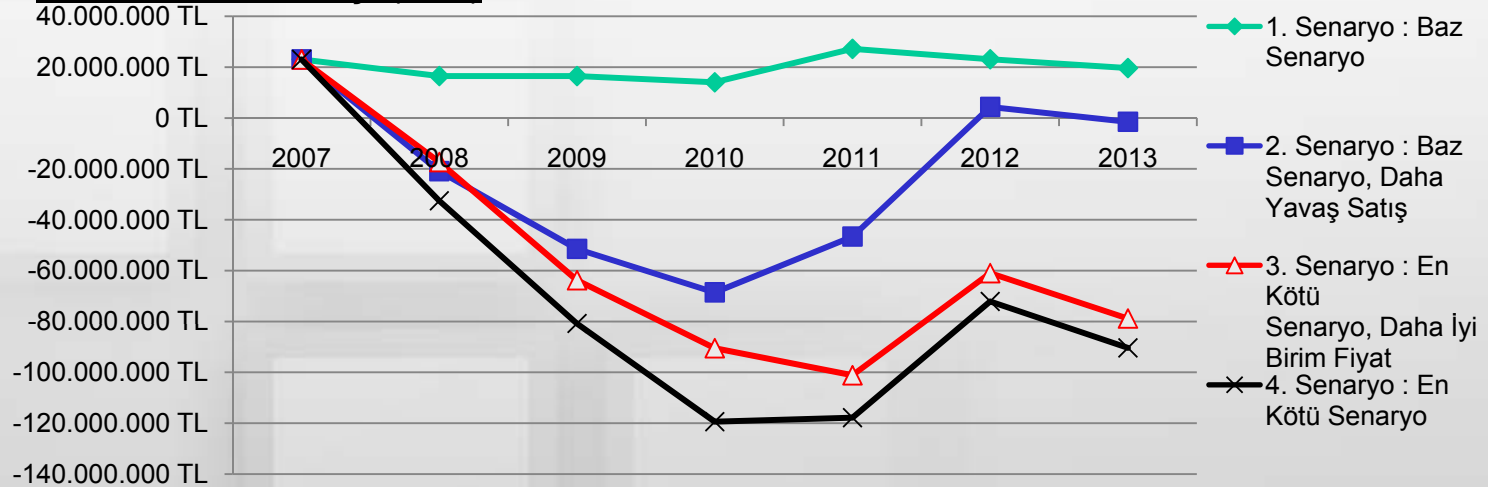

FARKLI SENARYOLARDA NAKİT AKIŞIMIZ

Yıllık Nakit Akışı (YTL)

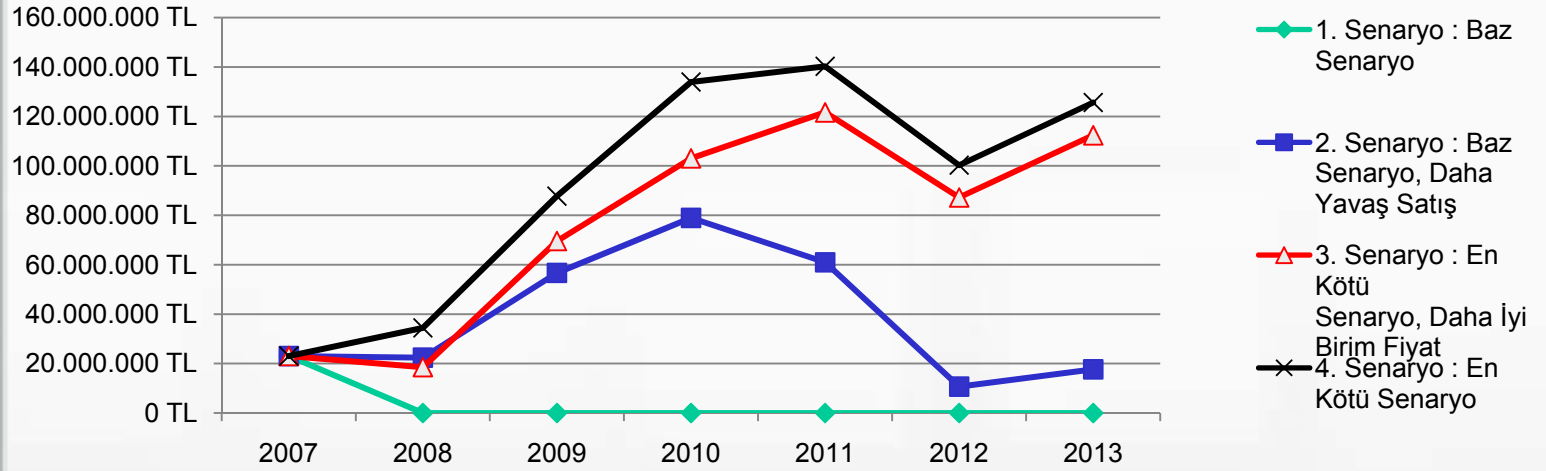
Kümülatif Nakit Akışı (YTL)

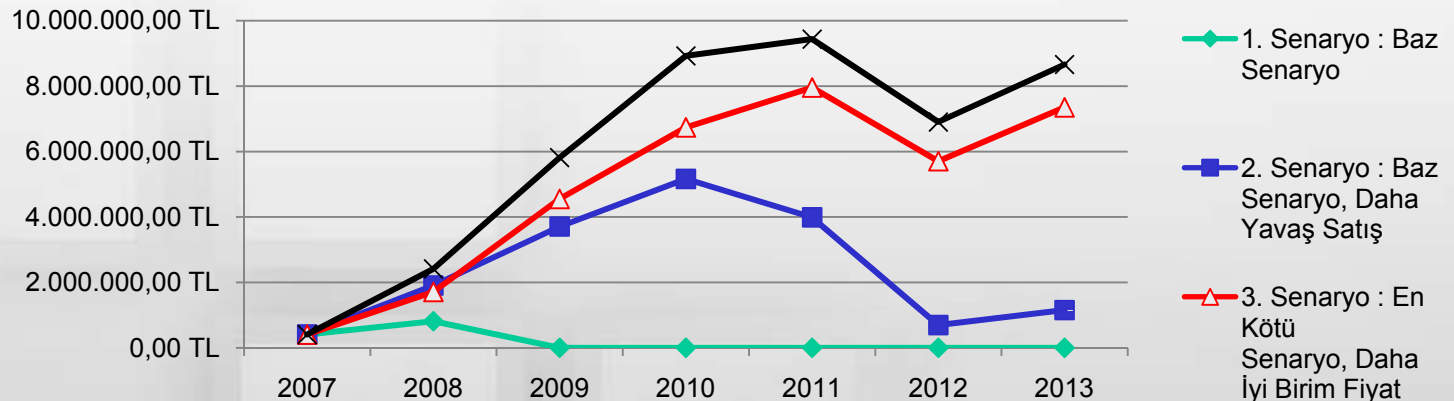

FARKLI SENARYOLARDA FİNANSMAN GEREKSİNİMİ ve FAİZ YÜKÜ

Yıllara göre kullanılacak toplam kredi (YTL)

Ödenen faiz yıllık bazda (YTL)

Kullanılan kredi, USD kredi olup senaryolara göre YTL para brimine çevirilmiştir.

Mali Analiz Teknikleri

- Karşılaştırmalı Mali Tablolar Analizi
- Dikey Analiz (Yüzde Analizi)
- Trend Analizi
- Oran Analizi

Karşılaştırmalı Mali Tablolar Analizi

- İşletmenin birbirini izleyen dönemlerdeki mali tabloların karşılaştırılarak, kalemlerin dönemler arasında gösterdikleri değişmelerin analizine denir.
- İşletmenin mali tablolarının dönemler itibariyle değişmelerini analiz edilerek gösterdiği gelişmeyi incelemeyi sağlar.
- Yatay Analiz olarak da adlandırılır.

Dikey Analiz (Yüzde Analizi)

- Bir işletmenin bilanço ya da gelir tablosundaki kalemlerin, kendi grupları ve genel toplam içerisinde ne kadarlık bir yüzdeye sahip olduğunun tespiti ile yorumlanmasına denir.
- Amaç, işletmenin tek bir dönemdeki mali durumunun ve faaliyet sonuçlarının incelenmesidir.
- Dikey Analiz, tek bir yılın incelenmesi nedeni ile statik analiz olarak da anılır.

Trend Analizi

- Bir işletmenin aralarında ilişki olan mali tablo kalemlerinin uzun sürede gösterdikleri eğilimleri karşılaştırmak suretiyle yapılan incelemeye trend analizi denir.
- Böylece, işletmenin uzun süredeki başarısı, uygun yatırım kararları alıp almadığı, uygun finansal kaynaklar kullanıp kullanmadığı gibi yorumlar yapılabilir.
- Trend analizi, birbirini izleyen 8-10 yıllık bilanço ve gelir tablosuna uygulanır.

Oran Analizi

- Bir işletmenin bir döneme ait mali tablolarında yer alan kalemler arasında matematiksel ilişki kurularak bulunan oranların incelenmesiyle yapılan analize ORAN ANALİZİ denir.
- Oran Analizinin en büyük özelliği incelenmek istenen bir tek konuda bile uygulanabilir olmasıdır.
- Amaç, işletmenin borç ödeme gücünü, varlıkların verimliliğini, yabancı kaynak kullanımını ve karlılığını ölçmektir.
- Likidite Oranları – Mali Oranlar – Faaliyet Oranları – Karlılık Oranları

FINANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI

FINANCIAL REPORTING STANDARDS

Finansal Raporlama Standartları

- **UFRS – IFRS** (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları – International Financial Reporting Standards.
- **US GAAP** (U.S. Generally Accepted Accounting Principles)
- **UK GAAP** (U.K. Generally Accepted Accounting Principles)

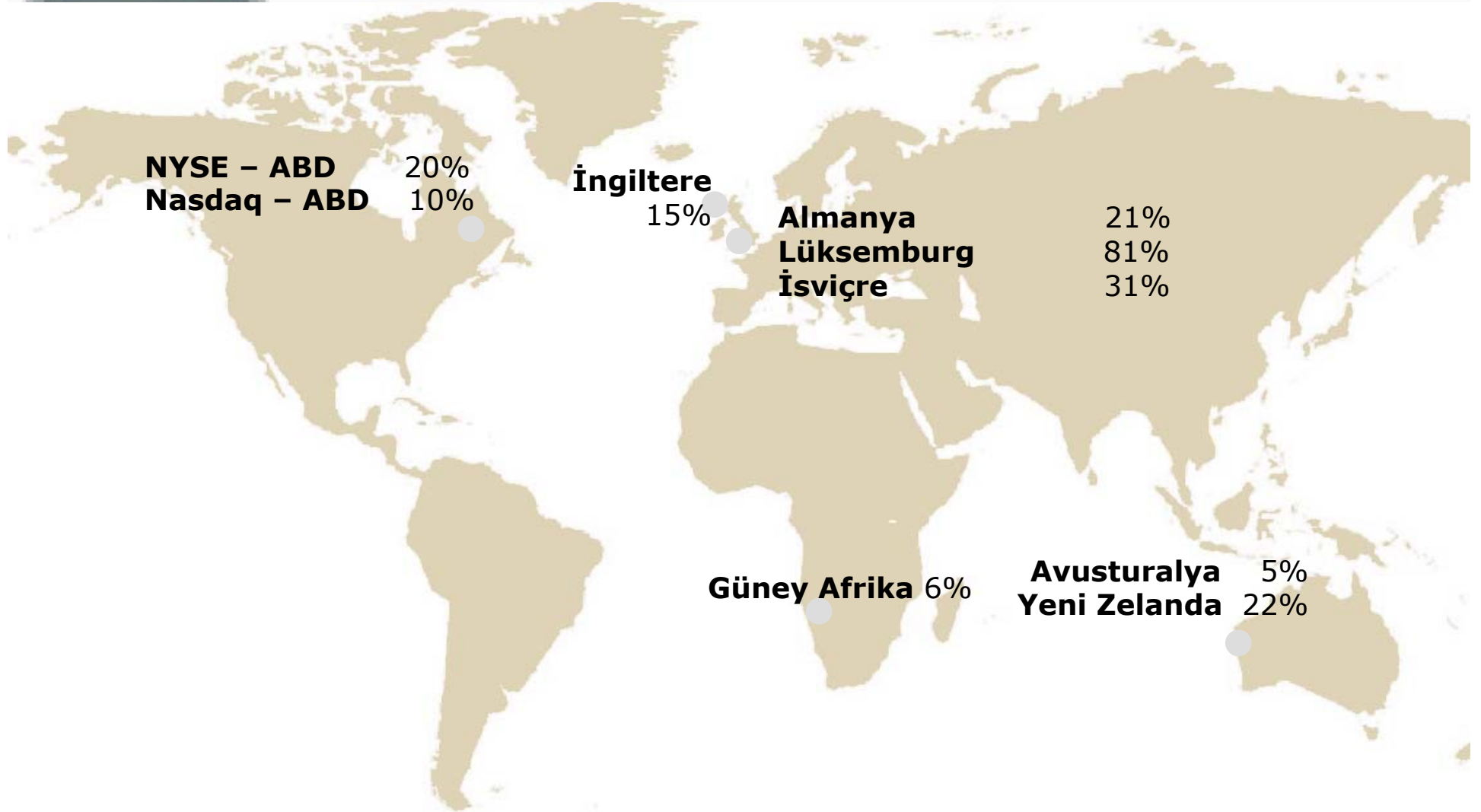
UFRS nedir?

- Uluslararası Finansal Raporlama standartlarının kısaltması olan UFRS, farklı ülkelerde yer alan şirketlerin birbirlerinin mali tablolarını görebilmesine ve karşılaştırabilmesine olanak tanıyan ve performans ölçen sistem olarak bilinmektedir.
- Günümüzde, teknolojinin ilerlemesi ve sınırların ortadan kalkmasıyla birlikte, yatırımcılar sınır ötesi yatırım fırsatlarına daha çok ilgi gösterirken, işletmeler de fon sağlayabilme olanaklarını uluslararası alanda mümkün olduğunca genişletme çabasındadırlar.

Çeşitli ülke borsalarında işlem gören yabancı şirketlerin toplam şirketlere oranları

UFRS nedir?

- Dünyada meydana gelen bu sermaye hareketleri sonucunda sermaye, kazanç fırsatı gördüğü her yere akarken, en önemli değer "**bilgi**" ve özellikle "**finansal bilgi**" olmuştur.

UFRS nedir?

- Sermaye piyasalarının küreselleşmesi ile birlikte, sermaye hareketlerinin hızlanması, uluslararası yatırım kararlarında ve uluslararası şirket alım-satım ve birleşmelerinde görülen yoğun artış da bu gerekliliği artırmakta, uygulanan farklı muhasebe ve finansal raporlama uygulamalarının birbirine uyumlu hale getirilmesi gereğini doğurmaktadır

UFRS nedir?

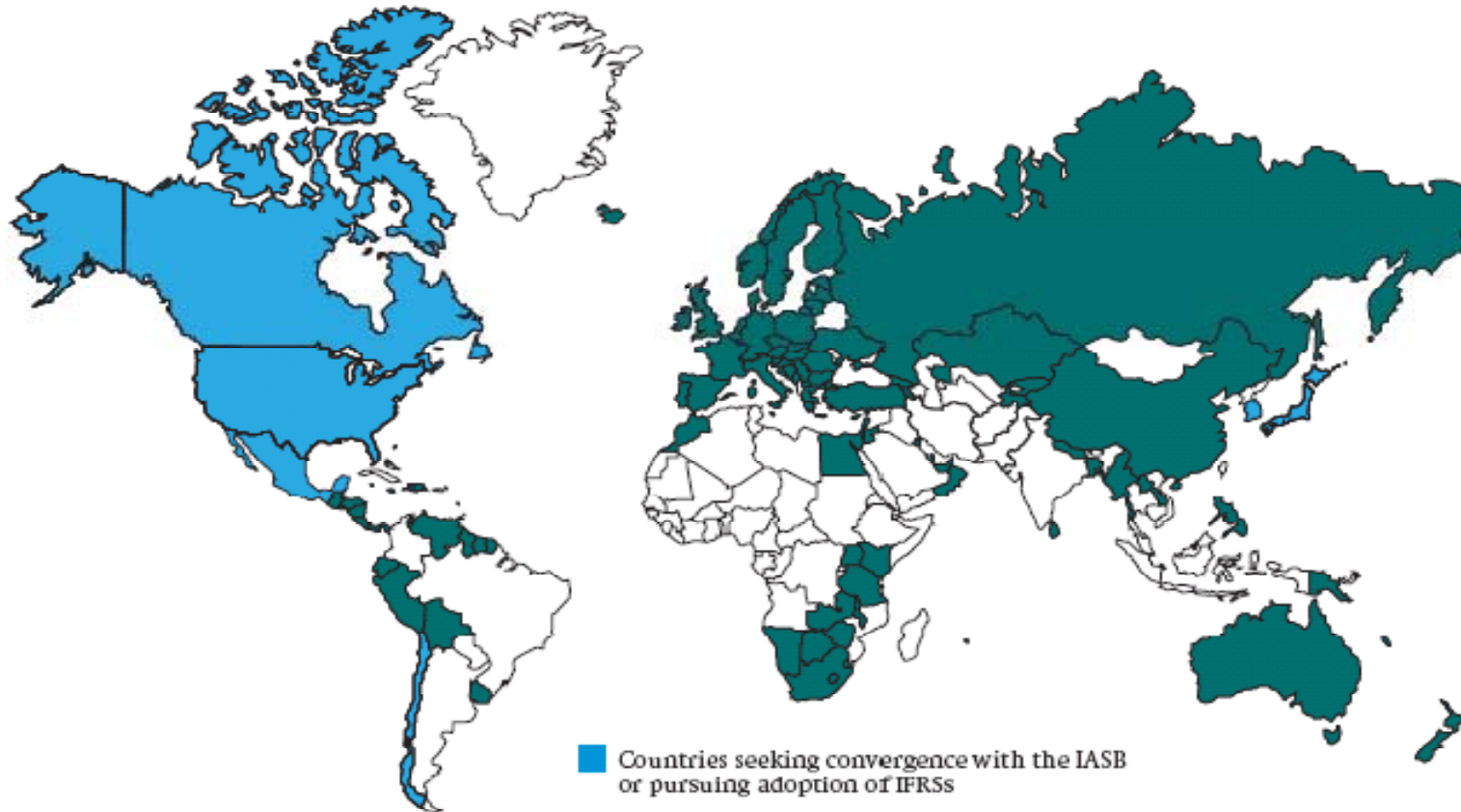
- Muhasebe standartlarının yakınlaştırılması, diğer bir ifadeyle dünya çapında genel kabul görmüş bir Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın oluşturulması bu gereklilikler sonucunda ortaya çıkmaktadır.
- Uluslararası piyasalardan fon toplamayı veya borçlanmayı amaçlayan şirketlerin mali tablolarını Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına göre yayınlamaları gerekmektedir.

Dünyada UFRS...

PROGRESS TOWARDS GLOBAL ADOPTION OF IFRSs

More than 100 countries require or permit the use of International Financial Reporting Standards (IFRSs), or are converging with the IASB's standards.

Source: Deloitte

UFRS yi Türkiye’de hangi şirketler uyguluyor?

UFRS ‘yi ;

- Türkiye’deki IMKB ye kote halka açık firmalar
- Tüm yabancı sermayeli firmalar uyguluyor.
- Türkiye’de, Kurumlar Vergisi Vergi Usul Kanuna göre hazırlanmış mali tablolar üzerinden ödeniyor.
- Halka açık firmalar 2 çeşit mali tablo hazırlamakla yükümlüler.
 1. VUK – Vergi Daireleri için
 2. IFRS – IMKB ve SPK raporlamalarında

UFRS yi Türkiye’de hangi şirketler uyguluyor?

- Vergi Usul Kanunu, doğmamış bir gider için karşılık ayırtmadığı için, genelde UFRS ye göre hazırlanan mali tablolardan daha karlı gibi gözükür.
- UFRS, bazı durumlarda da daha karlı duruma geçebiliyor. Mesela elinizdeki duran varlıkları , son ekspertiz raporlarındaki rakamlara getirerek , henüz gerçekleşmemiş karı da mali tablolara yansıtabiliyor.

DENETİM TEKNİKLERİ

Denetim Teknikleri

- Fiziki İnceleme Tekniđi (Observation)
- Doğrulama Tekniđi (Confirmation)
- Yeniden Hesaplama Tekniđi (Recomputation)
- Belge İnceleme Tekniđi (Examination of Documents)
- Bilgi Toplama (Soruřturma) Tekniđi (Inquiry)
- Analitik İnceleme Tekniđi (Substantive procedures)

TEŞEKKÜRLER